רע"פ 1524/21 – מרים מישייב נגד מדינת ישראל

<u>בבית המשפט העליון</u>

רע"פ 1524/21

לפני:	כבוד השופט ג' קרא
המבקש:	מרים מישייב
	נגד
המשיבה:	מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק עפ"ג 37411-05-19 שניתן ביום 18.1.2021 על ידי כב' השופטת דנה מרשק מרום, כב' השופט העמית יורם צלקובניק וכב' השופט חגי טרסי

בשם המבקשת:	עו"ד רעות קורוליק
בשם המשיבה:	עו"ד קרן רוט

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי במרכז-לוד (כב' השופטים ד' מרשק מרום, י' צלקובניק(שופט עמית) וח' טרסי) מיום 18.1.2021 בעפ"ג 37411-05-19.

בפסק הדין התקבל ערעור המבקשת על חומרת העונש בגזר דינו של בית המשפט השלום בנתניה (כב' סגן הנשיאה בפועל ע' פרייז)מיום 14.5.2019בת"פ 23351-02-16 ובת"פ 57241-11-17, כך שעונש המאסר הועמד על 15 חודשים תחת 24 חודשים.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

רקע והליכים קודמים

1. המבקשת הורשעה, על פי הודאתה באמור בשלושה כתבי אישום, בחמש עבירות של גניבה בידי עובד (לפי סעיף 391 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוקהעונשין)), שתי עבירות של הונאה בכרטיס חיוב וכן בעבירה של גניבת כרטיס חיוב (לפי סעיפים 16 ו-17 לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986) בגין חמישה אירועים שונים (כתב אישום מתוקן בת"פ 23341-02-16, כתב אישום בת"פ 57241-11-17 וכתב אישום מתוקן בת"פ 67035-03-17).

2. באירוע הראשון נטלה המבקשת כרטיס אשראי של קשישה עיוורת בה טיפלה מטעם הביטוח הלאומי, וגנבה באמצעותו כספים בסכום כולל של למעלה מ-6,700 ש"ח; באירוע השני, גנבה המבקשת 1,000 ש"ח וכן 450 דולר אמריקני במזומן, ממשק בית אחר בו הועסקה; באירוע השלישי, גנבה המבקשת ממשק בית נוסף, טבעת בשווי כ-1,000 ש"ח וכרטיס אשראי באמצעותו ביצעה רכישות בשווי של כ-1,350 שקלים; באירוע הרביעי, גנבה המבקשת תכשיטים בשווי 25,000 ש"ח, וכן כסף מזומן בסכום כולל של 4,000 ש"ח ו-60 אירו, ממשק בית רביעי; ובאירוע החמישי גנבה המבקשת 4,750 ש"ח, ממשק בית נוסף.

3. בגזר הדין עמד בית משפט השלום על הערכים החברתיים המוגנים, על הפגיעה הגבוהה בהם, בין היתר, בשל ניצול האמון שניתן במבקשת, ועל מדיניות הענישה הנהוגה.בית המשפט קבע מתחם עונש הולסהנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר, ובגדרו הטיל על המבקשת 24 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים, קנס בסך 1,000 ש"ח וכן פיצויים בסכום כולל של 47,500 ש"ח. בתוך כך דחה בית המשפט את המלצת שירות המבחן להימנע מהטלת עונש של מאסר בפועל וקבע כי אין בנסיבות חייה הקשות של המבקשת כדי להצדיק יחס סלחני בעבירות רכוש שמאפייניהן חמורים. כמו כן התייחס בית המשפט לעברה הפלילי של המבקשת, שהורשעה בעבר בעבירות דומות, בהן גניבה וקבלת דבר במרמה, ולא נדונה בגינן למאסר בפועל. בית המשפט אף סבר כי בעובדה שהמבקשת ממשיכה לעבוד בתחום משק הבית יש כדי ליצור סיכון.

4. ערעורה של המבקשת לבית המשפט המחוזי התמקד ברכיב המאסר בפועל בעונשה. באת כוח המבקשת הדגישה את נסיבות חייה הקשות, את היותה דמות הורית יחידה לשני ילדיה המצויים בחזקתה כך שריצוי עונש של מאסר בפועל יביא להוצאתם למסגרות חוץ ביתיות, וכן את המלצת שירות המבחן להסתפק בענישה ללא מאסר בפועל.

בהסכמת המשיבה הוגשו לבית המשפט קמאשני תסקירים משלימים עדכניים, בהם חזר שירות המבחן על המלצתו לענישה שיקומית ולהימנעות מהטלת מאסר בפועל.

5. בפסק דינו ציין בית המשפט קמא כי מאז מתן גזר הדין, הוגש כתב אישום נוסף נגד המבקשת והיא נחקרה פעמים נוספות בגין עבירות רכוש. נקבע, כי אל מול נסיבות חייה הקשות ביותר והתוצאות הקשות שעלולות להיות לגזר הדין, עומדים הנפגעים הרבים ממעשיה, אנשים מוחלשים גם הם, שהעסיקוה מתוך מתן אמון בה וסבלו מידה פגיעה ממשית, כשהיא חוזרת לסורה פעם אחר פעם. בית המשפט עמד על כך שלאחר מתן גזר הדין שולבה המבקשת בתוכנית טיפולית, שאינה תוכנית ייעודית, וכי לקיחת האחריות עמוקה יותר. לפיכך, ובהסתמך על המלצת שירות המבחן ונסיבות חייה המורכבות של המבקשת, ובייחוד בשל משמעות הדבר לגבי ילדיה,קיבל בית המשפט את ערעור המבקשת באופן חלקי, והפחית את תקופת מאסרה בפועל ל-15 חודשים.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

נימוקי הבקשה

6. על פי הנטען, הבקשה מעוררת שאלה אנושית-מצפונית חריגה המצדיקה התערבות בית משפט זה משיקולי צדק. זאת, שכן ההחלטה בה תכריע את גורל המבקשת ובייחוד את גורל ילדיה הקטנים. עוד נטען כי בית המשפט קמא שגה בכך שלא נתן משקל מספיק להמלצתו העקבית של שירות המבחן להימנע מלהורות על עונש מאסר בפועל, המלצה שהתקבלה לאחר בחינה מקיפה. נוסף על כך נטען כי מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט השלום חורג לחומרה מהמתחם הנהוג והרף התחתון צריך להיות מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; וכן כי לא ניתן משקל מספיק להשפעה האנושה של העונש על משפחת המבקשת כמתחייב מהוראת סעיף 40יא(2) לחוק העונשין. לפיכך, התבקש בית משפט זה ליתן רשות ערעור, לקבלו ולהקל בעונשה של המבקשת בין בהשתת צו מבחן ושל"צ ובין במאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות.

תגובת המשיבה

7. בתגובתה, מבקשת המשיבה לדחות את בקשת רשות הערעור. לעמדת המשיבה, המקרה אינו מעורר כל שאלה עקרונית, והבקשה נסובה כולה סביב נסיבותיה האישיות הקשות של המבקשת.

המשיבה הדגישה את עברה הפלילי של המבקשת, את ריבוי העבירות בהן הורשעה בערכאות קודמות בהליך זה וכן את העובדה שמאז נגזר דינה הוגש נגדה כתב אישום נוסף בגין עבירה דומה והיא אף חשודה בביצוע עבירה נוספת. לשיטת המשיבה, יש בכך להצביע על מסוכנותה של המבקשת ועל היעדר התקדמות באפיק השיקומי. במצב דברים זה, כך נטען, אין מקום להימנע מעונש מאסר בפועל חרף נסיבות החיים הקשות והשלכותיו האפשריות של עונש זה על גורל ילדיה של המבקשת.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובת המשיבה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

9. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים בהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם של הצדדים, או במקרים חריגים בהם מתעורר חשש לאי צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 8492/20 ברג נ' מדינת ישראל(18.1.2021)). הבקשה שלפניי מתמקדת במקרה הפרטני על נסיבותיו ואינה מתיימרת להעלות שאלה משפטית עקרונית.

לאחר שעיינתי בבקשה ובכל נספחיה, ובייחוד בתסקירי המבחן, באתי לכלל מסקנה כי לא ניתן להיעתר לה.

מבלי לפגוע בצנעת הפרט, נסיבות חייה של המבקשת, כעולה מן התסקירים, קשות ומצערות מאוד. בפרט, נתתי דעתי על ההשלכות הקשות שעלולות להיגרם לילדיה של המבקשת בשל ריצוי העונש מאחורי סורג ובריח. אין זה, כלל ועיקר, עניין של מה בכך.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

יחד עם זאת, לאור העובדה כי נגד המבקשת הוגש כתב אישום בעבירות בנסיבות דומות ונפתח תיק חקירה נוסף בתקופה שלאחר מתן גזר הדין, יש קושי ממשי להיעתר לבקשה הגם שחזקת החפות עומדת למבקשת בעניינים שטרם הוכרעו.

10. גם טענות המבקשת ביחס לחומרת העונש, ובכלל זה הטענה כי מתחם העונש ההולם שנקבע מחמיר עימה יתר על המידה, אינן מבססות עילה להתערבות בגלגול שלישי. כידוע, רשות ערעור על חומרת העונש תינתן במקרים חריגים בלבד בהם העונש סוטה באופן משמעותי ממדיניות הענישה הראויה או הנהוגה (רע"פ 8601/20 מור נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (10.1.2021)). העונש שהוטל על המבקשת בהינתן מספר העבירות ועברה הפלילי, אינו בא בכלל חריגים אלו. כך נדחתה בקשת רשות ערעור על חומרת עונש מאסר של 10 חודשי מאסר בפועל (והפעלת עונש מאסר מותנה, חלקו בחופף וחלקו במצטבר) על נאשמת שהורשעה על פי הודאתה בעבירות דומות לאחר שגנבה מקשיש בו טיפלה סך של כ-2,000 ש"ח, חרף המלצת שירות המבחן להימנע מעונש של מאסר בפועל, כשלחובתה עמדו הרשעה קודמת בתיק דומה וביצוע המעשים בעת שמאסר מותנה היה תלוי ועומד נגדה (רע"פ 5212/13 שמעון נ' מדינת ישראל (29.8.2013)).

עיון בפסקי הדין אליהם מפנה בקשת רשות הערעור, בהם נגזרו עונשים נמוכים מזה שהושת על המבקשת, מעלה כי אלו נבדלים מענייננו בנסיבותיהם כגון עבר נקי; הליך טיפולי; הפסקה יזומה של ביצוע העבירות; סיכוי ממשי לשיקום; הליכי צדק מאחה. לעומת זאת, בתיק נשוא בקשה זו, מדובר במבקשת בעלת עבר פלילי, אשר הורשעה בסדרה של פעולות גניבה ממעסיקים שונים, חלקם מוחלשים. בנסיבות אלה, לא מצאתי כי מתחם הענישה שנקבע בבית משפט השלום אינו הולם, מה גם שממילא החליט בית משפט קמא לחרוג ממנו לקולא בסופו של יום.

זאת ועוד, לא מצאתי כי המשקל שניתן להמלצת שירות המבחן אינו מספק, על רקע נסיבות חייה של המבקשת, כפי שנטען. בפני בית המשפט קמא הונחו שני תסקירים משלימים, ובית המשפט אף מצא לנכון לחרוג ממתחם העונש ההולם.

11. סוף דבר, הבקשה נדחית.

הרבה לפנים משורת הדין, המבקשת תתייצב לריצוי עונשה ביום 27.6.2021 עד השעה 10:00 בכלא נווה תרצה או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשבידה תעודת זהות או דרכון, ועותק מהחלטה זו. על המבקשת לתאם את כניסתה למאסר עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, בטלפון: 08-9787336, או 08-9787377.

ניתנה היום, כ"ב בניסן התשפ"א (4.4.2021).

ש ו פ ט

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©